

ADHD-klasserne

- et specialundervisningstilbud
i Aalborg Kommune

**Aalborg
Kommune**

Kære forældre

Denne folder er en generel beskrivelse af kommunens ADHD-klasser. Hvis du ønsker at vide mere om den enkelte ADHD-klasse, er du velkommen til at kontakte skolen. I de grønne kasser finder du en beskrivelse af de rammer og forudsætninger, der ligger til grund for arbejdet i alle kommunens specialundervisningstilbud.

Hvorfor har Aalborg Kommune specialundervisningstilbud?

I Skoleforvaltningen i Aalborg Kommune arbejder vi hver dag med at tage hånd om alle elever og med at sikre alle elever de bedste forudsætninger for læring og trivsel i inkluderende læringsfællesskaber. Nogle elever har imidlertid særlige behov, der kræver, at eleven har hele eller dele af sin skolegang i et andet miljø, end hvad distriktsskolen kan tilbyde.

Disse elever har mulighed for at have sin skolegang i et specialundervisningstilbud. I disse tilbud arbejder vi også inkluderende og støtter eleverne i at være en del af nære læringsfællesskaber - altid med udgangspunkt i den enkelte elevs kompetencer og forudsætninger og med sigte på at øge elevernes læring og trivsel. Hvert år ved revisitationen vurderer vi elevernes udvikling og på den baggrund besluttet det, om eleven fortsat skal have sin skolegang i specialundervisningstilbuddet, eller om et andet skoletilbud i højere grad vil kunne sikre elevens læring og trivsel.

Specialundervisningstilbuddene er blandt andet kendetegnet ved færre elever i klassen, en fokuseret specialpædagogisk indsats, der er tilpasset elevgruppens udfordringer og behov samt et øget forældresamarbejde.

Skoleforvaltningens specialundervisningstilbud dækker både specialklasser, der er placeret på 21 folkeskoler fordelt i hele kommunen, og specialskoler der er selvstændige skoler.

Hvilke specialpædagogiske behov har eleverne i ADHD-klasserne?

Elevgruppen består af elever med særlige udfordringer i forhold til koncentration, impulshæmning, arbejdshu-kommelse, kommunikation og i det sociale samspil. Fællesnævneren er, at eleverne har ADHD eller ADHD-lig-nende symptomer men også andre forskellige diagnoser og udfordringer. De fleste elever arbejder fagligt under niveau eller på et lavere klassetrin.

Elever, der visiteres til ADHD-klasser, har en kortere eller længere periode behov for et velstruktureret special-pædagogisk miljø med en individuelt tilrettelagt undervisning, både hvad angår den faglige indlæring og den so-ciale læring. Der ses ofte et behov for skolegang i en mindre undervisningssammenhæng, end hvad almenskolen kan tilbyde. Eleverne har behov for kommunikative metoder og social træning blandt andet for at understøtte og styrke elevens kompetence til at aflæse egne og andres intentioner og følelser.

Den specialpædagogisk tilgang skal være helhedsorienteret og tage udgangspunkt i elevens kompetencer og forudsætninger. Der er behov for en anerkendende pædagogik, hvor alle elever mødes individuelt ud fra deres forskellige udfordringer og diagnoser og med udgangspunkt i et inkluderende børnesyn. Generelt og konkret skal det være et pædagogisk miljø, hvor der kan indlægges pauser og gives mulighed for fysisk aktivitet og/eller skærmning fra forstyrrelser og sanseindtryk, og hvor der er opmærksomhed på elevens behov for forberedelse og anvisning af handlemuligheder.

Hvordan er vores børnesyn?

I ADHD-klasserne arbejdes der ud fra et ressourceorienteret børnesyn, hvor eleven altid understøttes i at indgå i sociale fællesskaber. Der er forventninger til eleverne, da det at kunne selv skaber selvværd og selvtillid. Derfor stilles der passende krav, som er afstemt efter elevens alder og funktionsniveau. Udgangspunktet i ADHD-klasserne er, at hvis eleven ikke lykkes, er der noget, de voksne mangler at lære dem. Derfor er den voksnes ansvar, at eleven kan lykkes.

Elever er altid en del af en given kontekst og deres adfærd og opførsel ændre sig i forhold til den kontekst, de er en del af. Der arbejdes derfor helt bevidst med at ændre kontekst for den enkelte elev. Det er altid teamets fælles ansvar at ændre kontekst, afprøve nye pædagogiske tilgange og at få en pædagogik til at lykkes omkring en elev.

I ADHD-klasserne arbejdes der ud fra en anerkendende tilgang til eleven, hvor formålet er at forstå eleven, og møde den, hvor den er. Det er et mål, at eleven i videst muligt omfang kan deltage i almene sammenhænge og fællesskaber. Derfor arbejdes der inkluderende med sigte mod livsduelighed for alle.

Hvor ligger ADHD-klasserne?

ADHD-klasserne er placeret på forskellige folkeskoler fordelt i Aalborg Kommune

- Sofiendalskolen,
Lange Müllers Vej 18, 9200 Aalborg SV
- Klassestrin 0.- 5. klasse
- DUS-specialgruppe 0.- 5. klasse
- Højvangskolen,
Tingstedet 20, 9230 Svenstrup
- Klassestrin 5.- 10. klasse
- DUS-specialgruppe 5.- 10. klasse

Hvordan samarbejder vi med forældrene?

I ADHD-klasserne er forældresamarbejdet et vigtigt element for elevernes skoletrivsel. Forældrene bidrager til elevernes skolegang som en vigtig støtte og ressource. Et tæt, tillidsfuldt og gensidigt forpligtende samarbejde mellem skole og forældre bidrager til at skabe helhed og tryghed for eleverne individuelt, socialt og fagligt. Forældre er selvsagt dem, der kender deres barn bedst, så den fælles viden, der findes mellem forældre og skole, er grundlag for skabe trivsel og sammenhæng i hele barnets liv.

Der er afsat tid til at samarbejde med forældrene i løbet af skoleåret. Det er her vigtigt for samarbejdet, at forældrene respekterer, at undervisning-/DUS-tid ikke kan danne ramme om det direkte forældresamarbejde, da personalets tid er optaget af arbejdet med eleverne. I hverdagen foregår samarbejdet mellem skole og hjem fortrinsvist via Skoleintra, elevens kontaktbog eller telefonopkald. Derudover kan der være individuelle aftaler om regelmæssig kontakt via telefonopkald, sms, samtaler ved aflevering eller afhentning eller andet.

Der afholdes forældremøder, skole-hjemsamtaler i løbet af året. Ligeledes kan forældre inviteres i forbindelse med revisitation eller netværksmøder med deltagelse af eksterne samarbejdspartner som PPR, socialrådgivere, UU-vejledere eller andre.

Hvordan arbejder vi med elevernes læring og trivsel?

I ADHD-klasserne er fokus på at styrke elevernes kompetenceområder, kompensere for deres vanskeligheder ved at give dem nye handlemuligheder og strategier. I denne proces tages der altid udgangspunkt i den enkelte elev og dennes vanskeligheder.

Der arbejdes generelt med en høj grad af struktur og voksenguidning i de mindre klasser mod en højere grad af selvforvaltning og ansvar for eget liv og læring i udskoling.

Der er hele tiden klare rammer for undervisningen i gruppen i kombination med virksomme og hensigtsmæssige individuelle pædagogiske løsninger for den enkelte elev.

Da eleverne udvikler sig i fællesskaber med andre, er det vigtigt, at der arbejdes med elevernes personlige og sociale kompetencer. Der er her forskel på, hvordan der arbejdes med det i indskoling og i udskoling. I de små klasser arbejdes der med socialisering til skoleverdenen. Eleverne skal mødes i forhold til deres personlige, sociale og faglige udvikling - og alle tre perspektiver skal prioriteres. I udskoling skal eleverne gøres klar til at bevæge sig selvstændigt ud i verden. Her er der fortsat fokus på personlige, sociale og faglige kompetencer.

Lærere og pædagoger arbejder professionelt med konflikthåndtering, hvor der er behov for en høj grad af relationskompetence. Derudover arbejder lærere og pædagoger også meget bevidst med, hvordan der kommunikeres og hvilke kommunikationsmetoder, der anvendes i forhold til den enkelte elev eller grupper af elever. Generelt er det væsentligt, at de fagprofessionelle på området er fagligt dygtige og kan udvise en høj grad af faglig fleksibilitet og kreativitet for at nå den enkelte elev.

I ADHD-klasserne arbejdes der med læringsmål med udgangspunkt Min Uddannelse - og der udarbejdes Specialpædagogiske Elevplaner for alle elever med individuelle mål for den enkelte elev eller for grupper af elever. Der laves formulerede mål, der passer til elevgruppen (her kan der være tale om mål for gruppen eller for den enkelte elev). I specialklassen udarbejdes desuden et tillæg, hvor der lægges særlig vægt på personlige og sociale mål.

Der arbejdes med særlige didaktiske overvejelser for at fremme elevernes læring (specialpædagogiske tiltag), hvor der tages særlige individuelle hensyn til elevernes særlige specialpædagogiske behov. Udgangspunktet tages i en struktureret, visuel understøttet pædagogik.

Organiseringen af læringssituationen er yderst vigtig. Der arbejdes med en tæt, trinvis guidning i læringssituationer, hvor gentagelse bruges i høj grad. I ADHD-klasserne arbejdes der med en praksisnær tilgang til læring og tematiserede læringsforløb, som alle eleverne profiterer af.

Der arbejdes med en høj grad af forberedelse og forforståelse før og i undervisningssituationerne, hvor det er vigtigt, at der i en læringssituation altid er en plan B i, og at læringssituationerne løbende tilpasses.

Hvorfor er undervisning i fagene vigtig, og hvad er en specialpædagogisk elevplan?

Skolerne skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan - det gælder naturligvis også for eleverne i alle kommunens forskellige specialundervisningstilbud. Den faglige læring vægtes derfor ligesom god trivsel højt i alle specialundervisningstilbud og er vigtig for alle elever, fordi faglig læring og god trivsel har en positiv og understøttende påvirkning på hinanden – går hånd i hånd.

Arbejdet med fagene, tager ligesom i almenkolen udgangspunkt i Fælles mål. Undervisningen kan enten være organiseret fagdelt, i emneuger, temadage eller i andre former.

I specialundervisningstilbuddene kan visse elevers forudsætninger for læring dog i større eller mindre grad være begrænsede. Derfor kan elever enten for en kortere eller længere periode undervises på et lavere klassetrin end elevens alder. Nogle elever kan i særlige tilfælde på samme baggrund fritages for et eller flere fag. Denne beslutning træffes af skolelederen i tæt samråd med forældre og PPR og sker altid på baggrund af en pædagogisk psykologisk vurdering og altid med forældresamtykke.

For eleverne i specialundervisningstilbuddene er det ligesom i almenkolen vigtigt, at lærere og pædagoger har positive og høje forventninger til eleverne og sætter udviklende og ambitiøse men realistiske læringsmål for eleverne. Dette giver eleverne succesoplevelser og mod til også at turde have høje forventninger til sig selv, troen på at kunne og evnen til at lykkes.

Den specialpædagogiske elevplan. Alle elever i Aalborg Kommune skal have udarbejdet en elevplan i det elektroniske elevplanssystem MinUddannelse. Dette gælder også for eleverne i specialundervisningstilbuddene, hvor elevplanen kaldes en specialpædagogisk elevplan (SPE). Den specialpædagogiske elevplan er en udvidet version af den elevplan, der anvendes på almenkolerne. I SPE'en tilføjer skolens personale en generel beskrivelse af eleven og en beskrivelse af aktuelle læringsmål, læringsmål der er på pause og opnåede læringsmål. I den specialpædagogiske elevplan beskrives såvel de faglige læringsmål som læringsmål for elevens motoriske, sociale, sproglige og personlige udvikling.

Hvordan arbejder vi med elevernes overgange?

Ved indskrivningsmødet er der eksempelvis fokus på forældresamarbejde, en fælles forståelse af at et ophold i en ADHD-klasse ideelt set en kortere periode – og at der arbejdes mod inklusion på alle klassetrin samt selvstændiggøres eksempelvis med bustræning. På indskrivningsmødet gives taletid til alle deltagere på mødet for at få et helt billede af eleven.

I samarbejdet mellem distriktsskolen og ADHD-klasserne i forbindelse med inklusion er det vigtigt, at der kontinuert evalueres på forløbet - hvad går godt/hvad gik knap så godt. Klare rammer og mål for elevens inklusionsforløb er også noget af det, der lægges meget vægt på.

I ADHD-klasserne er elevgruppen opdelt i to, hvor de yngste 0.-5. klasse er på Sofiendalskolen og 5.-10. klasse er på Højvangskolen. 5. klasse er også på Sofiendalskolen, for at kunne undgå skoleskift, hvis eleven vurderes at kunne inkluderes fuldt ud i 6.klasse. Flere af eleverne vil dog opleve et skift mellem Sofiendalskolen til Højvangskolen i deres skoletid. Denne organisering er ny, hvorfor de to skoler fortsat arbejder på en kvalificeret og konkret procedure for samarbejdet i overgangen. Værdierne der kendetegner denne overgang er blandt andet tryghed i overgangen for både elev og forældre og vidensoverlevering fra afgivende til modtagende skole, så den specialpædagogiske indsats opleves som et kontinuert forløb.

Samarbejdet i udskolingen foregår i et tæt samarbejde med UU-vejlederen, der deltager i klassen og i samarbejdet med forældrene. Der foregår et særligt tilrettelagt og udvidet forløb for de fleste elever i udskolingen, hvor UU-vejlederen ligeledes er relevant i forhold til efterskoleophold på enten almen- eller specialefterskoler.

Hvordan samarbejder vi med PPR?

ADHD-klasserne samarbejder med et tværfagligt PPR-team med en specialiseret viden om elevgruppens læringsforudsætninger. PPR-teamet tilbyder vejledningsforløb, vurderinger og andre indsatser, der er fleksibelt tilpasset behovet i ADHD-klasserne. Rådgivningsforløbene har altid et stærkt fokus på at medudvikle den pædagogiske og læringsmæssige praksis i samarbejde med personalet i ADHD-klasserne.

Forældrene samarbejder i hverdagen altid med det pædagogiske personale i specialundervisningstilbuddet. Hvis forældrene har bekymring for deres barns udvikling såvel fagligt som personligt eller socialt, kan PPR altid inddrages dette i samarbejde.

PPR-teamet består af psykolog, specialundervisningskonsulent, talepædagog og terapeut.

Psykologen arbejder konsultativt og yder blandt andet supervisionsforløb til personalet. Psykologen foretager relevante psykologiske undersøgelser, observationer og laver handlingsforslag. Psykologen udarbejder en pædagogisk psykologisk vurdering i forbindelse med revisitationen, der sammen med specialpædagogiske elevplan udgør det materiale, som revisitationen bygges på.

Specialundervisningskonsulenten tilbyder specialpædagogisk, procesorienteret vejledning og rådgivning til specialundervisningstilbuddene. Konsulenten er sammen med lærere og pædagoger med til at vurdere effekten af de didaktiske og specialpædagogiske tiltag og læringsmålene fra den specialpædagogiske elevplan. Specialundervisningskonsulenten er også med i samarbejdet omkring udmøntning af en pædagogisk psykologiske vurdering til pædagogisk praksis.

Talepædagogen tilrettelægger sammen med lærere og pædagoger den talepædagogiske bistand til den enkelte elev. Ligeledes laver talepædagogen sproglige udredninger samt undervisningsforløb i forhold til enkelte elever og i tilknytning hertil en vurdering af elevens specialpædagogiske behov inden for området.

Terapeuten laver vurderinger med fokus på bl.a. sanseintegration, koncentration og opmærksomhed, sansemotorik og funktionsniveau. Terapeuten samarbejder med lærere og pædagoger omkring motorikforløb, praktiske anvisninger og implementering i almindelige dagligdagsaktiviteter i skolen.

Skoleforvaltningen

**Aalborg
Kommune**

